

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Nader onderzoek Wet natuurbescherming

Krommenie, Fortuinlaan

Thunnissen Bouw bv

Datum: 16 juni 2017

Projectnummer: 150436.01

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	6
2.1	Zorgplicht en verboden	6
2.2	Opzetvereiste	7
2.3	Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing	7
3	Ecologie van wezel en hermelijn	8
4	Onderzoeksvraag en methode	9
4.1	Onderzoeksvraag	9
4.2	Onderzoeksmethodiek	9
4.3	Onderzoeksrondes	9
5	Resultaten	10
5.1	Waarnemingen	10
5.2	Effectanalyse	10
6	Conclusie en consequenties	12
6.1	Conclusie	12
6.2	Consequenties	12
6.3	Broedperiode en zorgplicht	12

Bijlage 1: geraadpleegde literatuur

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Fortuinlaan te Krommenie is initiatiefnemer Thunnissen Bouw voornemens om nieuwbouw te realiseren. De beoogde herontwikkeling past niet in het geldende bestemmingsplan. Derhalve dient een nieuw bestemmingsplan te worden vastgesteld

Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. In dit kader heeft SAB reeds een quick scan natuur (SAB, 2017) en nader onderzoek naar de huismus en vleermuizen (SAB, 2016) uitgevoerd. Aangezien sinds 1 januari 2017 ook kleine marterachtigen in Noord-Holland beschermd zijn, blijkt uit de quick scan dat ook nader onderzoek naar de wezel en hermelijn noodzakelijk is. Voorliggend document rapporteert dit uitgevoerde onderzoek.

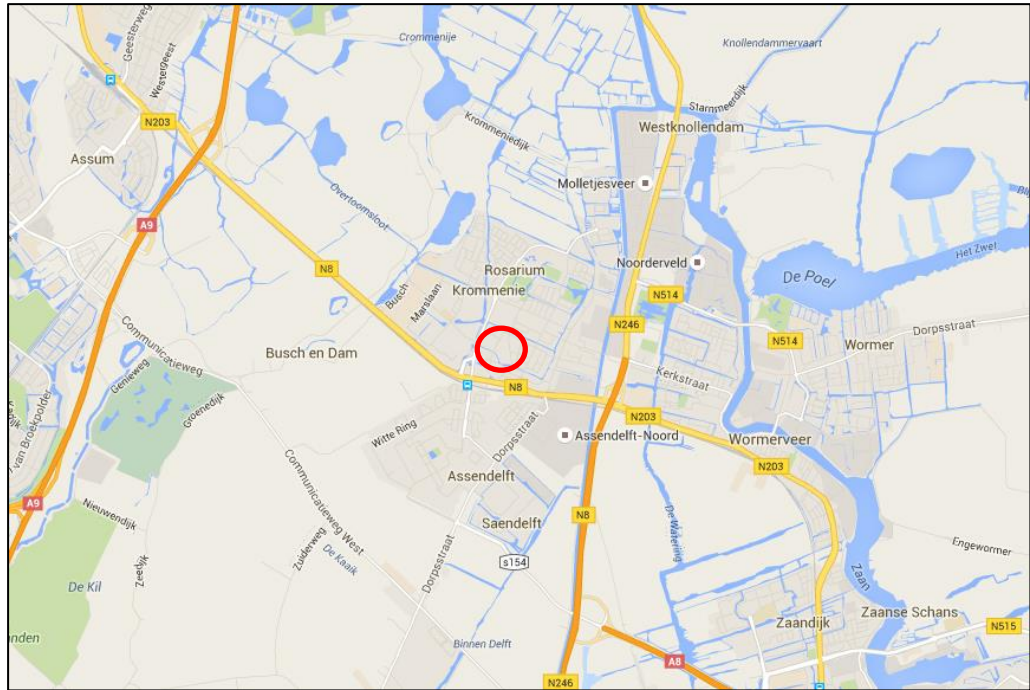
1.2 Plangebied

1.2.1 *Huidige situatie*

Het plangebied ligt binnen de grenzen van de bebouwde kom van Krommenie, globaal binnen de driehoek van de straten Fortuinlaan, Erasmusstraat en Zamenhofstraat. Aan alle zijden rondom het plangebied ligt bebouwing, en er is geen duidelijke groene verbinding met andere groene gebieden of het buitengebied in de vorm van opgaande groene lijnelementen.

Het plangebied zelf bestaat uit een braakliggend terrein aan de Fortuinlaan, wat is begroeid met een ruige grassige vegetatie. Door dit gebied loopt een verhard pad. Rondom dit grassige gebied ligt een brede zone met struwelen en bomen. Door de struweel aan de westzijde ligt een veel gebruikt olifantenpad.

In het plangebied is de herontwikkeling tot een bebouwde situatie beoogd. Bestaand groen wordt hiervoor verwijderd.

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

Luchtfoto met de precieze ligging van het plangebied (rood kader). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

1.2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zijn in het gehele plangebied woningen gerealiseerd. In totaal zullen 11 appartementen, zes twee-onder-één-kapwoningen en 62 rijwoningen (16 hoekwoningen en 46 tussenwoningen) gerealiseerd worden. De woningen zullen

verdeeld worden over 9 woonblokken en een appartementencomplex. Door middel van vier straten worden de woningen ontsloten via de Fortuinlaan. In totaal worden 71 bomen aangeplant. Ook zullen de oevers van de Molsloot (aan de zuid- en westzijde van het plangebied) natuurvriendelijk worden ingericht. Navolgende afbeelding geeft de toekomstige situatie weer.

Nieuwe situatie van het plangebied.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming.

2.1 Zorgplicht en verboden

Op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming geldt voor al de in het wild levende soorten altijd de zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Naast de zorgplicht is voor een aantal soorten door middel van verboden een aanvullend beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

2.1.1 Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

2.1.2 Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

2.1.3 Andere soorten

Naast de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen, om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om de plantensoorten opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

2.2 Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

2.3 Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. De provincie Gelderland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de in paragraaf 2.1 beschreven verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de vogelrichtlijnsoorten, de habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor vogelrichtlijnsoorten en habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

3 Ecologie van wezel en hermelijn

De kleine marterachtigen wezel en hermelijn zijn alleseters, die leven van kleine dieren, eieren, insecten en vruchten. Ze leven in kleinschalige landschappen en verplaatsen zich veelal langs lijnvormige elementen. Ze zijn over het algemeen nachtactief, maar een soort als wezel wordt ook wel overdag waargenomen. De grootte van het leefgebied varieert van 1 tot enkele hectares; waarbij de grootte mede afhankelijk is van het voedselaanbod.

Van de in Nederland levende kleine marterachtigen is de laatste jaren de trend wat onzeker, maar verwacht wordt dat deze soorten door intensivering vrij sterk achteruit zijn gegaan in aantal en verspreiding.

4 Onderzoeksvraag en methode

4.1 Onderzoeksvraag

Doel van dit onderzoek is om na te gaan of de voorgenomen ingreep gevolgen heeft voor beschermde soorten kleine marterachtigen (wezel en hermelijn). Als effecten op deze beschermde soorten zodanig zijn dat belangrijke onderdelen van het leefgebied of verblijfplaatsen (indirect) verloren gaan, dan moet voor het uitvoeren van de ingreep over het algemeen een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

4.2 Onderzoeksmethodiek

Er zijn voor dit onderzoek drie onderzoeksmethoden gebruikt om de aan- of afwezigheid van de soort in beeld te brengen. Voor de verschillende soorten (hermelijn, wezel) zijn verschillende methoden succesvol gebleken. Zie **bijlage 2** voor de onderzoekopstelling in het veld.

4.2.1 Sporenbuizen

De eerste methode bestaat uit het gebruik van sporenbuizen, waarvan er vier zijn geplaatst. Middels deze methode kan de aanwezigheid worden onderzocht van kleine marterachtigen, maar is soortbepaling lastig. De sporenbuizen zijn wekelijks gecontroleerd.

4.2.2 Mostelaboxen

Er zijn drie Mostelaboxen met cameraval geplaatst om de aanwezigheid van vooral hermelijn te onderzoeken, waarvoor deze onderzoeksmethode erg succesvol is.

4.2.3 Cameraval

Er zijn drie wildcamera's langs lijnvormige elementen geplaatst. Om dieren tijdelijk te fixeren wordt een object met visolie geplaatst voor de camera, zodat beelden goed vastgelegd kunnen worden.

4.3 Onderzoeksrondes

Datum	Soort/periode	Bijzonderheden
3 mei 2017	Uitzetten onderzoekopstelling	Geen
11 mei 2017	Controleren sporenbuizen en verwisselen datakaarten	1 mostela opengebroken en camera weg. 1 losse camera gestolen, 1 camera vernield. 2 sporenbuizen weg
18 mei 2017	Controleren sporenbuizen en verwisselen datakaarten	1 mostela opengebroken en camera verwijderd. 1 losse camera vernield

5 Resultaten

5.1 Waarnemingen

5.1.1 Eerste controle (11 mei 2017)

Op 11 mei, ongeveer 8 dagen na plaatsing van de onderzoeksofstelling, zijn de sporenbuizen gecontroleerd, en zijn de datakaarten in de camera's in de mostela's, en de loshangende camera's vervangen. Bij deze ronde bleek een deel van de onderzoeksmaterialen gestolen of vernield. In totaal waren één mostela opengebroken en de camera verwijderd, één losse camera gestolen en één losse camera vernield. Ook waren twee sporenbuizen weg.

In de twee nog overgebleven sporenbuizen waren geen sporen van kleine marterachtigen aanwezig. Op de camera's in de twee nog overgebleven mostela's zijn geen waarnemingen gedaan van kleine marterachtigen. Op de veldcamera's (de ene overgebleven en de vernielde), zijn geen kleine marterachtigen waargenomen. Wel werd een groot aantal verschillende katten vastgesteld, veel spelende kinderen en dagelijks wandelaars met honden die zowel door de bosjes als over het pad hun honden vrij lieten rondlopen.

5.1.2 Tweede controle (18 mei 2017)

Bij de tweede ronde op 18 mei bleek wederom één mostela opengebroken, en de daar aanwezige camera verwijderd. De laatste losse camera was ook vernield.

In de 2 sporenbuizen waren geen sporen van kleine marterachtigen aanwezig. Op de camera in de nog overgebleven mostela zijn geen waarnemingen gedaan van kleine marterachtigen. Op de datakaart van de laatste overgebleven vernielde camera zijn geen kleine marterachtigen geconstateerd. Wederom werden veel foeragerende katten in de nacht, en loslopende honden, wandelende volwassenen en spelende kinderen geconstateerd.

Na deze ronde is de onderzoeksofstelling opgeruimd.

5.2 Effectanalyse

Het onderzoek is niet volledig uitgevoerd door diefstal en vandalisme. Echter, het plangebied heeft een minimale grootte voor kleine marterachtigen (180 bij 150 meter); iets meer dan 2 hectare, en geen groene verbinding met andere groene gebieden of het buitengebied.

Verder zijn 's nachts minimaal vijf tot zeven verschillende katten actief in het gebied, spelen er dagelijks vrij grote aantallen kinderen, lopen er verschillende honden dagelijks los, en wandelen er volwassenen, zowel door de paden in de bosjes als door het open terrein. Het gebied is dan ook sterk verstoord.

Op basis van deze constatering en het totale gebrek aan waarnemingen van kleine marterachtigen, is de kans dat het gebied een verblijfplaats vormt voor kleiner marter-

achtigen als hermelijn en wezel verwaarloosbaar. Met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan de aanwezigheid van wezel en hermelijn in het plangebied dan ook worden uitgesloten.

6 Conclusie en consequenties

Aan de Fortuinlaan te Krommenie is de herontwikkeling van een groen gebied voorgenomen. Bij een verkennend onderzoek is geconcludeerd dat de aanwezigheid van kleine marterachtigen niet kon worden uitgesloten. Deze zijn per 1-1-2017 in Noord Holland conform de provinciale verordening wettelijk beschermd. Daarom is in het plangebied nader onderzoek naar deze soorten uitgevoerd.

6.1 Conclusie

De onderzoeksofstelling is na twee weken verwijderd, omdat camera's en mostela's structureel werden vernield of gestolen. Het onderzoek is daarmee niet compleet en volledig.

Echter, vanwege:

- De afwezigheid van waarnemingen,
  - De grote verstoring door mensen,
  - De grote verstoring door honden en katten,
  - De afwezigheid van een verbinding met andere groene elementen en het buitengebied,
  - Het relatief beperkte oppervlakte voor de soorten hermelijn en wezel,
- worden de soorten hermelijn en wezel niet verwacht in dit plangebied. Met een aanzekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan de aanwezigheid van wezel en hermelijn in het plangebied dan ook worden uitgesloten.

6.2 Consequenties

Er zijn ten aanzien van de wezel en hermelijn geen verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van het leefgebied aanwezig in het plangebied. Daarmee zijn vanuit de Wet natuurbescherming inzake deze soorten geen consequenties voor het uitvoeren van de werkzaamheden die nodig zijn voor de herinrichting van het gebied. Wel dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de zorgplicht en broedende vogels.

6.3 Broedperiode en zorgplicht

- De zorgplicht is altijd van toepassing. Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden te verrichten buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen). Ook kan er gefaseerd worden gewerkt om dieren de kans te geven om te vluchten.
- Verder kunnen bij (de start van) werkzaamheden in de broedperiode, broedende vogels worden verstoord, of hun nesten worden aangetast. Als dit leidt tot aantasting van de gunstige staat van instandhouding van deze vogelsoort, is een dergelijk nest strikt beschermd volgens de Wet natuurbescherming. De broedperiode loopt globaal van half maart tot half augustus. Er is hiervoor geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Wet natuurbescherming. Wij adviseren daarom om de werkzaamheden buiten de broedperiode te starten.

Bijlage 1: geraadpleegde literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV, Utrecht.

Hommersen, V. 2016, Quick scan flora en fauna Krommenie, Fortuinlaan, Thunnissen Bouw, Projectnummer: 150436 SAB BV

Websites:

<http://www.zoogdiervereniging.nl/kleinemarterachtigen>

www.zoogdieratlas.nl

<http://www.kleinemarters.nl/>

<http://stichtingkleinemarters.nl/>